

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เศรษฐกิจและการสร้างงานให้กับประชาชนเพื่อให้ได้เงินและเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภูมิภาคตามนโยบายของรัฐบาล โดยส่งเสริมให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนไทย โดยเน้นการประสานงานระหว่างเครือข่ายของภาครัฐกับเอกชน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการสร้างสรรค์ประโยชน์ทั้งต่อสถาบันครอบครัวและต่อสังคมโดยรวม อันจะนำไปสู่การสร้างและการกระตุ้นจิตสำนึกของความรักสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยังรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมและคุณภาพภูมิใจของชาวไทย^๑ สถานการณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทย มีกระแสความนิยมเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นในทุกปี ภายใต้โครงการไทยเที่ยวไทย ในปี พ.ศ.๒๕๔๔ โครงการเที่ยวทั่วไทยไปได้ทุกเดือน ปีพ.ศ.๒๕๔๕ และโครงการ Unseen Thailand ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๗ ซึ่งส่งผลให้คนไทยหันมาท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น อันเนื่องมาจากในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เศรษฐกิจภายในประเทศเริ่มฟื้นตัวและมีการส่งเสริมการตลาดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ลดความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย ซึ่งผลกระทบต่อการตัดสินใจเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

การบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น ที่ลองทางด้านความปลอดภัยก็คือด้านการให้บริการต่างๆในโลกปัจจุบัน มีความสำคัญมาก และสามารถสร้างรายได้ให้อย่างมหาศาลให้แก่ธุรกิจ การบริการที่สำคัญที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น วัด โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร การคมนาคมขนส่ง ธุรกิจนำเที่ยวต่างๆเหล่านี้ การบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน ย่อมสามารถสร้างความสำเร็จแก่ธุรกิจได้ นักท่องเที่ยวมีความประทับใจ เดินทางมาท่องเที่ยวมาใช้บริการและยังเป็นประชาสัมพันธ์ให้ได้เป็นอย่างดี ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว การบริการอย่างมีระบบ มีมาตรฐาน มีคุณภาพ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญมากต่อปริมาณนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในปัจจุบัน

^๑ดลใจ มณีงาม, “พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้มาเที่ยวที่มีต่อการบริหารจัดการสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๐), หน้า ๑.

หากความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้กับนักท่องเที่ยวที่เสียชีวิต ถูกทำร้ายหรือถูกฉ้อโกงทรัพย์สิน การให้บริการที่ย่ำแย่ขาดมาตรฐาน ไม่มีคุณภาพไม่เป็นธรรม ไม่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวได้เกิดปัญหาดังกล่าวย่อมกระทบต่อปริมาณนักท่องเที่ยวโดยตรงนักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางไปในประเทศอื่นที่มีความปลอดภัยที่มากกว่ามีสินค้าและบริการที่ดีกว่า แต่เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางเท่ากันและใกล้เคียงกัน เมื่อนักท่องเที่ยวเลือกเดินทางไปยังประเทศอื่นย่อมกระทบต่อรายได้ที่นักท่องเที่ยวจะนำมาใช้จ่าย เมื่อรายได้ลดลง ย่อมส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจอื่น ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมการผลิตต่างๆ อุตสาหกรรมการบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวย่อมได้รับผลกระทบไปด้วยและส่งผลกระทบต่อรายได้ของประชาชนในที่สุด

การบริหารจัดการด้านแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและมรดกวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่มีหลักประสมประสานกันหลายรูปแบบ รวมทั้งการบริหารทางธุรกิจ การจัดการรักษาสถานที่ซึ่งเป็นมรดก การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อุตสาหกรรมด้านขนส่ง โบราณคดี พิพิธภัณฑ์ศิลปะที่มองเห็นสัมผัสได้ และผลผลิตต่างๆ ทางวัฒนธรรม การจัดการท่องเที่ยวในวัดแม้กระทั่งในพระอารามหลวงยังมีข้อจำกัดอยู่มากพอสมควร ทั้งด้านกายภาพ ด้านนโยบาย ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงศาสนา หรือทัวร์ไหว้พระทำบุญ ณ วัดที่สำคัญต่างๆ นับเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวในกลุ่มความสนใจพิเศษที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในประเทศไทย ทั้งนี้ เพราะตามคติความเชื่อที่ถือว่าการได้มาสักการะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ร่วมทำบุญ บริจาคทาน จะนำความเป็นสิริมงคลมาสู่ชีวิต และสร้างจิตใจที่ผ่องใส มาสู่ผู้ปฏิบัติเอง โดยจะเห็นได้ว่า “วัด” เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สะท้อนอารยธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น อันเป็นแหล่งข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ การศึกษา ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม รวมทั้งเชื่อมโยงความเป็นมาของวัฒนธรรมกับชุมชนและการตั้งถิ่นฐานของชุมชนอีกด้วย นอกจากวัดจะจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทหนึ่งแล้ววัดยังเป็นสถานที่ทำบุญในโอกาสต่างๆ ทั้งงานทำบุญที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาโดยตรงและงานมงคลและงานอวมงคลของชาวบ้าน หรืออาจเรียกได้ว่าวัดมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชาวไทยเนื่องจากวัดยังเป็นศูนย์รวมจิตใจที่สำคัญของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

วัดจึงเป็นศูนย์กลางของชุมชนไทย อิทธิพลของพระพุทธศาสนาเป็นปัจจัยในการกำหนดวิถีชีวิตของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นแหล่งที่รวบรวมงานศิลปวิทยาการและความรู้ความสามารถหลายสาขา ตลอดจนถึงศิลปกรรมที่มีคุณค่าที่สุด เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ และจิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งงานศิลปกรรมต่างๆ เหล่านี้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าและเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย ปัจจุบันวัดมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม การเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนสถานที่สำคัญ เพราะภายในวัดประกอบไปด้วยศิลปกรรมที่สะท้อนให้เห็นอารยธรรมและความเจริญของชาติเอาไว้ นอกจากนี้วัดยังเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมทาง

ธรรมชาติที่สวยงาม สงบ สะอาด สันโดษ ตามหลักพระพุทธศาสนา แม้ปัจจุบันความเป็นศูนย์กลางในบางเรื่องจะลดลงตามความสำคัญก็ยังคงอยู่ บทบาทของวัดก็ยังมีมากมาย ในเรื่องการพัฒนาชุมชน การพัฒนาอาชีพ ด้านการปกครอง, การเผยแผ่, การสาธารณสงเคราะห์, การศาสนศึกษาและเป็นหน่วยสังคมสงเคราะห์ ศึกษาสงเคราะห์และความเป็นศูนย์กลางทางด้านจิตใจ ซึ่งยังคงอยู่มีเสื่อมคลายแต่อย่างไร วัดจึงมีบทบาทอย่างยิ่งในสังคมไทย^๒

วัดเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ เพราะมีพุทธศิลป์เป็นแหล่งจูงใจ พุทธศิลป์เป็นทัศนูปกรณ์ในการสอนธรรมะได้อย่างยอดเยี่ยม ฉะนั้นเมื่อศึกษาความหมายของพุทธศิลป์ให้ลึกซึ้งลงไปแล้วจะเห็นว่าเป็นเรื่องของธรรมะทั้งสิ้น จึงเห็นว่าการอนุรักษ์นั้นมีคุณค่าทางการดำรงพระพุทธศาสนาไว้ และเป็นการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วย และยังเป็นแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของชาติดีขึ้นได้ ฉะนั้นวัดจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทรงคุณค่า เพราะเป็นแหล่งรวมของวัฒนธรรม มีทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เพียงแต่จะถ่ายทอดออกไปได้อย่างไร ถ้าเราไม่แยกส่วน ไม่ได้มองอย่างต่อเนื่องเป็นเหตุเป็นผล เราก็จะทำได้เพียงแค่วัดเพื่อมาถ่ายรูปสวยงาม ชาวต่างชาติจำนวนมากที่มีพื้นฐานศาสนาและวัฒนธรรมต่างก็มาเพียงแค่อายุรูป บางครั้งก็มาทำกิริยาที่ไม่เหมาะสม คนไทยบางกลุ่มก็ไม่สร้างเสริมปัญญา ส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะวัดไม่ได้แสดงบทบาทอย่างชัดเจนว่าจะพัฒนาสังคมทั้งที่บทบาทของวัดสามารถสนองประโยชน์ได้ทั้ง ๒ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมและด้านการนำรายได้เข้ามาทำนุบำรุงวัด ทำนุบำรุงท้องถิ่น จังหวัดและประเทศโดยรวมศาสนาเป็นรากเหง้าของการตั้งชุมชน^๓

หากแต่การจัดการวัดในสภาพปัจจุบันนี้ ซึ่งมักจะประสบปัญหาต่างๆ เช่น ด้านการจัดการศาสนสถาน ด้านการจัดการศาสนบุคคลหรือบุคลากรในวัด ด้านการจัดการกิจกรรมภายในวัด และด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินการในด้านต่างๆ เหล่านี้ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร จึงทำให้เกิดเป็นปัญหาในหลายๆ อย่าง เช่น ประชาชนที่มีท่องเที่ยวเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อวัด เนื่องจากวัดไม่สะอาด มีสิ่งปลูกสร้างไม่เหมาะสมกับวัด มีสภาพที่ไม่น่าชื่นชม หรือมาแล้วไม่เกิดความสะดวกต่างๆ เช่น มีที่จอดรถน้อย ที่นั่งพักไม่เพียงพอต่อจำนวนประชาชนที่มาวัด ห้องน้ำ – ห้องสุขาสกปรก หรือมีจำนวนน้อย เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรของทางวัดมีจำนวนหรือกิริยาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่พบได้มาก หากไม่ดำเนินการหาทางแก้ไข ย่อมที่จะทำให้ประชาชนเริ่มออกห่างจากวัดไป ความเสื่อมใสศรัทธาที่ลดลง และการจัดการวัดก็จะทำได้ไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น

^๒สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, **ความสำเร็จในการปฏิบัติการกิจของวัด : ศึกษาเฉพาะกรณีวัดสวนแก้ว อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี**, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๘.

^๓ศูนย์การส่งเสริมการส่งเสริมการท่องเที่ยวประจำจังหวัดนครปฐม, ๒๕๕๙, หน้า ๑

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาวัดโดยเฉพาะวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เนื่องจากวัดพระปฐมเจดีย์มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวโดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี และเพื่อการศึกษาถึงสภาพปัญหาอุปสรรคด้านต่างๆ ในการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ ผู้วิจัยยังมีความสนใจที่จะศึกษาความเห็นของประชาชนที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เกี่ยวกับการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและเพื่อส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยววัดพระปฐมเจดีย์ ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้นในฐานะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม และประเทศไทยอีกด้วย

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการวัดพระปฐมเจดีย์เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดนครปฐม

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการวัดพระปฐมเจดีย์เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดนครปฐม โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการจัดการวัดพระปฐมเจดีย์เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดนครปฐม

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการวัดพระปฐมเจดีย์เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดนครปฐม เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ นักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการวัดพระปฐมเจดีย์เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดนครปฐม โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดการวัดพระปฐมเจดีย์เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ จังหวัดนครปฐม มีอะไรบ้าง

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม” มีการกำหนดขอบเขตไว้ ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา โดยการทบทวนเอกสารจากพระไตรปิฎก เอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการวัด

เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธในจังหวัดสมุทรสาคร^๕ ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านการจัดการศาสนสถาน ๒. ด้านการจัดการศาสนบุคคล ๓. ด้านการจัดการกิจกรรม ๔. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

๑. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งที่มา ท่องเที่ยววัดพระปฐมเจดีย์

๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธใน ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านการจัดการศาสนสถาน ๒) ด้านการจัดการศาสนบุคคล ๓) ด้านการจัดการกิจกรรม ๔) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยได้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในวัดพระปฐมเจดีย์จังหวัดนครปฐมมาจากนักท่องเที่ยวที่มาเช่าบูชารูปเทียนทองระหว่างเดือนมีนาคม ถึง พฤษภาคมโดยเฉลี่ยในสามเดือน จำนวน ๒๗,๙๐๐ คน นอกจากนี้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่สำคัญ จำนวน ๘ รูป/คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัย คือ วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ นักท่องเที่ยวที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ นักท่องเที่ยวที่มี อายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ นักท่องเที่ยวที่มี วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ ของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

^๕ พระครูสาครภัทรคุณ (สะอาด เกสโร), “การจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธในจังหวัดสมุทรสาคร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๖๗.

^๖ วัดพระปฐมเจดีย์, สมุดเบิกและจำนำรูปเทียนทองพระร่วง, เล่มที่ ๓, พ.ศ. ๒๕๕๙.

สมมติฐานที่ ๔ นักท่องเที่ยวที่มี อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ นักท่องเที่ยวที่มี รายได้ มีความคิดเห็นต่อการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๖ นักท่องเที่ยวที่มี จำนวนครั้ง มีความคิดเห็นต่อการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์ที่ใช้เฉพาะในการวิจัย

การจัดการ หมายถึง กระบวนการในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการนำทรัพยากรทางการบริหารต่างๆ อันได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของและวิธีการจัดการผ่านกระบวนการทางการบริหาร ๕ ขั้นตอนคือ มีการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการ การประสานงานควบคุม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัด หมายถึง วัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐมที่ผู้วิจัยได้กำหนดในการวิจัย

การจัดการวัด หมายถึง การปรับปรุงสภาพวัด เพื่อให้วัดมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน พร้อมทั้งเป็นที่ประกอบสาธารณกุศล และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจและปฏิบัติธรรมของประชาชนโดยรวม ในด้านต่างๆ ดังนี้

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปยังที่ต่างๆ ด้วยความสนใจ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

การจัดการศาสนสถาน หมายถึง การจัดการและปรับปรุงศาสนสถาน การสร้างศาสนสถานมีความสอดคล้องต่อศิลปกรรมไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการอนุรักษ์ศาสนสถานจิตรกรรมฝาผนังที่เก่าแก่ให้คงไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานของวัดและท้องถิ่น มีการจัดทำแผนผังภายในวัด กำหนดขอบเขต บริเวณศาสนสถาน อย่างชัดเจนและมีระเบียบเรียบร้อย

การจัดการศาสนบุคคล หมายถึง การส่งเสริมการศึกษาพระภิกษุ สามเณร และบุคลากรในวัดให้มีความรู้ ด้านการต้อนรับ ด้านประชาสัมพันธ์ และด้านการท่องเที่ยว จัดให้บุคลากรในวัดแต่งกายสุภาพ จัดให้มีแบบยูนิฟอร์มประจำของวัด

การจัดการกิจกรรม หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวัด เช่น การเวียนเทียนการแสดงธรรม รวมถึงกิจกรรมสาธารณกุศลต่างๆ เช่น การไหว้พระ การทำบุญ มีเปิดเสียงธรรมะภายในวัดและภายในวิหารต่างๆ เช่น ธรรมะบรรยาย ความสำคัญความเป็นมาของชีวิตประวัติเพิ่มด้วยการจัดอบรมปฏิบัติธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนโดยทั่วไป ในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการปฏิบัติกรรมฐานนั่งสมาธิ การเข้าค่ายคุณธรรมเพื่อปลูกฝังคุณงามความดีให้แก่เยาวชนของชาติ

การจัดการสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยรวมของวัด เช่น การปลูกต้นไม้และตัดเชื้อของต้นไม้ เพื่อให้มีทัศนียภาพที่สวยงาม มีบรรยากาศที่สดชื่น น่ารื่นรมย์ มีการจัดตั้งถังขยะไว้ตามที่ต่าง ๆ มีบันไดเลื่อนสำหรับผู้พิการ และขนขยะจากด้านบนลงด้านล่างภายในวัดอย่างเพียงพอ การประดับตกแต่งด้วยของที่มีคุณภาพต่างๆ รวมถึงที่จอดรถ ห้องน้ำ ร้านค้า และความสะดวกสบายโดยรวมของวัดให้ดียิ่งขึ้น ถูกหลักอนามัย เพื่อไม่ให้เกิดมลพิษ

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางไปวัด หรือพุทธศาสนสถานที่สำคัญต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการเดินทางไปเพื่อทำบุญและสาธารณกุศลต่างๆ เพื่อสักการะบูชาพระพุทธรูปและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อร่วมปฏิบัติธรรม ชมศิลปวัฒนธรรมและงานเทศกาลต่างๆในวัดหรือพุทธสถานนั้นๆ ไปเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจและได้รับความรู้ด้วย

แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ หมายถึง การเดินทางไปวัด หรือพุทธศาสนสถาน โดยมีจุดมุ่งหมาย เช่น

- ๑) เป็นการเดินทางไปเพื่อทำบุญ และสาธารณกุศลต่าง ๆ
- ๒) เป็นการเดินทางไปเพื่อสักการะพระพุทธรูปและสิ่งศักดิ์สิทธิ์
- ๓) เป็นการเดินทางไปเพื่อร่วมปฏิบัติธรรม หาที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ
- ๔) เป็นการเดินทางไปเพื่อชมศิลปวัฒนธรรม ในวัดหรือพุทธศาสนสถาน นั้น
- ๕) เป็นการเดินทางไปเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ
- ๖) เป็นการเดินทางไปเพื่อร่วมศาสนพิธี และงานเทศกาลประเพณีต่าง เช่น ไปทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง แห่เทียนพรรษา เป็นต้น

๑.๗. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้รู้ถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๗.๒ ทำให้รู้ถึงผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัด

๑.๗.๓ ทำให้เห็นถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม

๑.๗.๔ ทำให้ทราบผลการวิจัย เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการวัดเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธของวัดพระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต